

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Străinăt.:
Pe an cor. 12.—
— Un nr. 8 fill.

OLTEANUL

INSERTIUNI

se primesc cu
prețul redus.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46, (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46, (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

EXAMENELE.

„Pe voi vă nimiciră
a pismeii răutate!“

A. Mureșianu.

În sfârșit a trecut încă un an de muncă grea în ogorul neamului!

După 8 sau 9 luni de școală, iată-ne ajunși în pragul examenelor.

Un nou seceriș, o nouă izbândă!

Lucrul la cea dintâiu ochire (privire) nu s'ar părea ceva deosebit, deoarece-ce au mai fost destule examene și la școala cea mai mică din satul cel mai neînsemnat și s'au ținut sub un «comisar» anume trimis (exmis), ca «dovadă» despre «interesul» ce se poartă (?).

Aceasta așa a mers, de când sunt școalele, și așa va merge până-ce vor fi școalele! — vor zice cei mai mulți.

Dascălii, ori cum se zice în timpul mai nou învățătorii, începând de toamna, zi de zi merg în școală, înainte și după prânz (ameazi) regulat după ceas (orologiu), învață (propun), explică (tălmăcesc la înțeles) și dau toate îndrumările și sfaturile (povețele) de lipsă, ca să lumineze micile și fragedele odrasle ale neamului, copilașii mititei și iubiți, cetățenii de mâne, incredințați conducerei și îngrijirei lor!

Ei au să'i învețe nu numai buchile*) (carte) cum se zicea mai de mult, ci și omenia și frica lui Dzeu, care este partea cea mai însemnată a lucrării (activității) învățătorilor sau a școalei. Căci: învățătorul e școala!

Fie ori-și-cine, cât de învățat și pricopsit cu învățătura, că dacă pre lângă aceea nu are și omenie, care este podoaba cea mai frumoasă atât a omului, care din nenorocire n'a învățat carte, cât și mai ales a aceluia care a învățat carte — puțină pricopseală!

Unul ca acela, era bine, dacă nu să năștea!

Și fără învățătură au mai trăit și mai trăiesc încă și astăzi oameni, cu

*) De aici vorba: Te învăț eu buchile!
Celalalt: „Numai de le-ai ști și tu“!

greu — ce e drept — dar totuși trăiesc; fără omenie însă și fără frica lui Dumnezeu, întreagă viața acestora este numai un prilej de a face (săvârși) lucruri neplăcute, păgubitoare pentru alții și chiar spre rușinea lor proprie! Deși spun bătrânii, că buruiana ori floricea numită „rușinea“ a perit de mult.

Și lucrul acesta trist și dejositor a devenit astăzi la ordinea zilei, moda cea mai nouă, la cei mai mulți dintre așa greșit numiții «oameni învățați».

Nu poți suferi pe cineva? Atunci pe el cu batjocuri! Nu-ți place de cineva? Atunci da-i cu clevețirea și calumnierea! Nu-ți face cine-va pe voie și nu-ți împlinește dorințele (poftele) ce le ai, fără a ținea cea mai mică socoteală de cinstea altora? Dă pe el cu tot felul de scornituri și minciuni (intrigi), ca să'l înegrești, ca să'l faci urât și neplăcut, dacă vei putea, (dacă 'ți-va succede!) în societatea, în care din nenorocire ți-ai vărsat veninul răutății și personalității tale și'n care tot din nefericire să afli și el! —

»S'a pus cu mine, n'a ascultat de mine, nu mi-a urmat sfaturile ce-i-le-am dat ș. a., am să'l prăpădesc, am să'l nimicesc, am să'i tai creanga de sub picioare, în sfârșit am să'i arăt: cine mi's eu, și cine'i el!«

Să nu uite însă nime, că: »Cine sapă groapa altuia, cade el în ea!« Sf. scriptură încă zice: »Ce ție nu-ți place, altuia nu face.« Și: »Tot ce vo-iți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea!«

Să nu uite însă nici aceea, că și alții mai «grozavi», mai «puternici», au devenit pe neașteptate «slabi, neînsemnați, și neputincioși».

Soartea omului e schimbăcioasă, ca roata «norocului» să învârtă mereu și calcă pe toate obedele: cele de sus vin »jos«, la pământ, iar cele de »jos« să ridice »sus!«

Dar oare câți să mai gândească aceasta și dintre cei »învățați«?

Toate acestea năzbutii, lucruri și fapte, cari ele pe sine să osândesc, să fac numai pentru »boala« ce o suferă unii dintre porecliiți »învățați«,

ca să arate norodului de jos (poporului țaran) ba și altora ceva mai sus puși, cât sunt de »tari« și de »mari« ba chiar de »grozavi«, »înfricoșăți«, (teribili) și că 'n fine (sfârșit) totuși nu-i bine să te »joci« cu »focul« și să-ți îndrepti (atragi) mânia do.nniilor lor asupra capului tău nenorocit, ca atunci ai pățit-o!

Mai bine să-ți tai și »mâneca« ori să iai lumea în cap — dacă nu te poți supune lor oibește și nu te poți obișnui cu slugărnicia cea mai josnică și umilitoare. Ori te dai pe »partea« și placul lor, ori dacă nu să zici cu lăpădare de sine: »Să nă-tate bună lume, că pentru mine nu mai e loc în tine!« Așa sunt de grozavi... Nu-i glumă. Dar: »Azi mie, mâne ție!« Ca: »Nici o faptă fără răsplată!« —

Aceștia apoi au cutezarea de a o vesti lumii, că ei și numai ei sunt cei »chemăți« de a povățui (conduce), numai ei sunt cei în »drept« de a »trage« carul societății, în care să învârtesc prin noroiul patimilor, numai ei sunt »aleșii« dintre »aleși«.

Toată »cinstea« și »mărirea« lor numai li se cuvine...

Aceasta ar fi laturea (partea) cea mai grea, unde ar trebui să-și îndrepte școala toată grija (atențiunea) sa!

Din cea mai fragedă etate (vârsta) a copilului, încă dela leagăn să se pună cea mai mare greutate de mamă, tată, învățători, preoți ș. a. pe creșterea cea bună (buna educațiune).

Examenele sunt proba cea dintâi, din care se poate vedea, încât și-au înțeles învățătorii aceasta chemare a lor!

Deci, iubiți frați învățători, dați copiilor de sub conducerea voastră, din școala voastră, nu numai învățatură de carte, ci și bună creșterea (educațiune) prin vorbele, faptele și pildele voastre, că aceasta este adevărata temelie (bază) pe care se poate răzima societatea omenească!

Altcum poporul zice: »Brânză bună, dar ce folos, că e în burduf de câne!«

Ne făcând aceasta, școala nu-și împlinește datoria, ba din contră în

loc de a face bine, face rău celor cari, mai puțin, sau mai mulți ani, — au cercetat-o.

Erau vremuri, când ori-ce individ (om), fără nici o pregătire și fără multă frământare de cap — să puna „dascăl!”. Nu să întreba ce „știe” sau ce va „face” în „școală”, ci numai că „ăsta” a lăsat mai „lesne” și pe de-asupra a dat și un strajnic „aldămaș” norodului (oamenilor, alegătorilor) și celor mai mari ai satului, ear cu părintele pe sub „mână”, poate și pe „sub picior” s'au înțeles ca doi frați: „în două”, adică: unul „ține” vaca, al doilea o „mulgea”. Și dacă erau și mai buni (intimi) prietini (amici), atunci era și mergea și mai bine, că vezi dta: „O mână spală pe alta și apoi amândouă — zice-să în batjocură — măn-jesc obrazul!..

Lucrul era acum în cea mai bună rândueală, în școală să făcea „sporiu” (progres) de toată lauda, c'un cuvânt toate erau „bune” și „frumoase”.

Să strica cumva și nu sta târgul? Potca (pricina) era gata: dascălul cel „lăudat” de mai înainte, devenise (ajunge) dintr'odată cel mai „ticalos” și „urgisit”!

Acum să începe războiul între ei: popa părește dascălul, părește ori se apără, „ear afacerile școalei, bisericiei, și comunei tânjesc și întreaga comună suferă...”

Sunt lucruri urâte acestea, dar și și de condamnat totodată!

Poporul mahnit, scârbit, văzându-le, zice: „Nu'i mai breaz (bun) unul ca altul, dai ..... pe amândoi!”

Tot așa să urma și cu popa (preotul). Pentru noi e bun destul și „ăsta” și mai pro.... că satul îi „mic” și noi încă nu suntem nu știu ce „domni” mari, ca s'avem un popă așa de „amar” învățat, face el treabă și „ăsta”, săracul, cum e! ș. a. ș. a.*)

*) Iată acum o dovadă, cum să făcea și în vechime ridicarea la „popie”. Norodul, tot nu-i așa de „nărod”, cum cred mulți, sau cum credeau până acum. Din vremurile bătrâne era cunoscută zicala: „Ungi osia, merge carul bine și nici nu scârțâie!” Așa văzând norodul (poporul) dintr'un sat, că orice prost poate ajunge popă și-a gândit să ducă la „popie” un măgar adevărat, un măgar născut ca toți măgarii — măgar. Vlădicul văzându-i cu măgarul i-a întrebat: „Ce voiesc și ce gând au?” Oamenii și-au descoperit dorința. Vlădicul s'a turburat și le-a spus, că de aceea nu să poate odată cu capul, să vază să se ducă numai curând cu măgarul de-acolo, ori „ce gândesc ei?” La popie trebuie „om” nu „măgar” (dobitoc) a zis supărat Vlădicul.

Și dascăl și popă de o atare pă-nură să 'ntâlneau în acelaș sat. Ei erau acum „chemații” (?) cari să conducă, lumineze și 'ndrepte satul acesta....

Și'l și lumineau și'l și conduceau... Ba când te mai gândești, că și cei „mai mari” împărțeau a ceeași „părere”, atunci nu te mai cuprinde nici o mirare, dar te sfășie o durere înăbușită, care îți spune în graiu mut, că acestea's adevărate pricini (cauze) ale rămânerei noastre, în dărătul altor neamuri, cu vederi mai largi, mai sănătoase și mai luminate!..

Să nu se uite însă că la boala cea mai grea, trebuie doftorul cel mai iscusit! „Decât c'un nărod la câștig, mai bine c'un om cuminte la pagubă!” zice o prea frumoasă zicătoare românească din popor.

Fericirea femeii.

(Urmare și fine).

Datorința.

Copilului trebuie să i se impregneze în minte, că nu trăește numai pentru sine dar și pentru alții și că oamenii au atât în starea fericirii cât și în cea a durerii de a împlini datorințe și fiecare trebuie să trăească așa zicând datorinții sale, dacă voiește să aibă mulțumita internă.

Pentru de a putea împlini constant datorințele noastre față de Dzeu și oameni, trebuie să ne perfecționăm toate aptitudinile, facultățile, cu cari ne-a înzestrat Dzeu, căci voința lui supremă conduce și voința noastră, iar cunoștința, ce e bun și rău, a dreptății și nedreptății ne face în lumea aceasta oamenilor, iar în cealaltă lui Dzeu rezponzabili.

Estenziunea datorințelor noastre

Oamenii noștrii, șireți — cum este mai tot omul deia fire — au știut ei că la „Domnii” n'ai ce căuta „cu mâna goală” au purtat de grijă să lege de mai înainte de coada măgarului (asinului) o pungă cu gălbiori. Când s'au întors cu măgarul îndărăt, atunci Vlădica a văzut punga cu galbenii, atârnată de coada măgarului și s'a gândit că n'ar fi lucru cuminte să lase galbenii din mână și așa le-a strigat cu blândeță părintească:

„Ia, stați puțin pe loc, oameni buni, dacă așa vi'i dorința și dacă vouă vă place, atunci nici eu nu's contra, vi'l puiu „popă”, că pentru satul vostru e „bun” destul. E drept, că'i cam „prostu”, sârmanul dobitoc, dar uitați-vă la el oameni buni: „calcă a popește!.. Fie blagoslovit și fie popa vostru, dacă așa a rânduit Dzeu.... Fost'a aceasta ori ba, eu nu o pot adevări, dar în poveste se spune; destul, că vremurile acelea cu povestea au trecut de mult, tare de mult, și așa cred că n'ar dori nimeni să se mai facă lucrul acesta și'n ziua de azi!

e nemărginită și se referă asupra ori și cărei poziții din viață. Datorința și iubirea sunt două contraste dar pentru aceea sunt nedespărțibile. Datorința nu se naște din iubire, ci datorința trebuie să fi ocupat deja locul în inima tineră, pentru aceea e obligământul educațiunei, de a învăța copiii ca să urmeze calea care duce la împlinirea datorinței

Încă în cruda etate are copilul datorința de a împlini față de părinți, surori învățători, ectr. și trebuie impregnat în mintea lui, că și alți oameni au drept de a pretinde delanoi împlinirea de datorință.

Mulți sunt de principiu acela, că ce fac din datorință ar avea numai jumătate valoare ca ce fac din iubire. Dar părerea aceasta nu e corectă. Îndată ce iubim, nu ni se pare grea o acțiune bună, care se pretinde delanoi, căci inima, interiorul nostru întreg ne demândă, ca să o facem. Dar dacă ne demândă numai datorința împlinirea acțiunei, atunci ne costă împlinirea mai mare luptă, deci o faptă nobilă, împlinită din simțul de datorință are mai mare valoare ca o faptă împlinită numai din iubire. De câte dureri ar fi oamenii și îndeosebi femeile cruțate, când nu ș'ar uita datorința nici în momentul, când sunt îmbătate de fericirea iubirei.

A-ți însuși prin iubire multe virtuți, e foarte greu, dar prin iubire a infrumșeța facultățile la virtute și a le nobilita i place și lui Dzeu.

Arătați toate virtuțile, despre cari dispui, zice Marc Aurel Antonius, „Sinceritatea, autoritatea, diligența, bunăvoința, renunțarea și marimoniozitatea.

Cu cât e mai puțină iubire, cu atât mai multă datorință. Și datorința, care nu leagă pe muerea de bărbatul, ce nu'l iubește, se preface în coarană de spini, sau servește numai ca scuză, când caută fericirea nu în căsnicia proprie, la inima bărbatului, ci afară de casă, în îmbulzala lumii.

Cel mai mare păcat, ce'l poate comite o femeie, e vătămarea datorinții sale. Femeia poate înceta cu iubirea, dacă se convinge, că iubirea ei a fost numai înșelăciune, dar sub nici o împrejurare nu e permis a-și vătămă datorința.

O femeie înșelată, batjocorită, dejosită și maltrată, care, învăluită în zdrante cerșește — înaintea ușilor

NOVÁK JÁNOS

MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Mare deposit

CHIFOANE

a lui Benedek Schroll's Sohn.

in pânză de in și in diferite pânzării.

dela cea mai renumită fabrică

noastre — carea se demite la cel mai dejosit lucru, pentru de apăra pe bărbat și copii de foame și rușine, are mai mare drept la iubirea, compătinierea și stima noastră, decât femeia, ce ș'a uitat datorința, și cărei i zace toată lumea la picioare, care nu iubește altceva decât pe sine însuși.

Dacă se cultivă din tinerețe în om mai mult iubirea, renunțarea și datorința va dispărea și egoismu.

Inima femeii să fie un templu curat sfânt în care bărbatul să poată înghenunchea și să poată ruga, dar nu un loc, unde își dau diferite patimi păcătoase întâlnire (rendez-vous) ca în o sală mare de bal din lume.

Munca.

După-ce a creat Dzeu pe Adam și a văzut că nu e bine să fie omul singur, i-a creat și pe Eva, adică o ființă, cu care să-și împărțească iubirea, cugetele și simțul, cu care și pentru care să trăiască, care să-l ferească de egoism și să-i fie o fidelă consoată atât la bine cât și la rău. Femeia e creată după bărbat și pentru el, deși există un fel de relațiune de atârănare, totuși femeia e așa de strâns legată cu bărbatul, încât nu o poate dejosii, ca să nu fie și el singur dejosit, ea are de ai mulțumi viața și numele cel poartă. Foarte exact zice și Sfântul Apostol Paul către Cuvintele între altele. „Bărbatul este icoana și cinstea lui Dzeu, femeia e cinstea bărbatului, căci bărbatul nu e creat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat“.

Fapta aceasta nu se poate disputa

dar pe de altă parte nici că poate fi privită ca o simțire apăsătoare și ofenzătoare, pentru-că femeia privește cu oareși care supunere la bărbat, și aceasta supunere e urmarea logică a pozițiunii ce a dat Dzeu femeii prime. Femeia a păcătuit dintâiu, deci încă un motiv, de a fi modestă și smpusă. Un învățat francez zice: „femeia e o floare, care numai în umbră revarsă miros.“

Educațiunea modernă poate foarte ușor crea noțiuni scâlciate despre fericire, iubire etc. și poate da anză la gândul, că lucrul, e dejositor, atari femei deși nu exprimă cugetele acelea, dar lucră cu toate puterile, ca să între în un institut de îngrijire al căsătoriei, unde se nu fie necesitate a implini lucruri de servitoare, ci unde servitoarea să le stea la dispozițiune arătându-le prin semne, — și ca lucrul lor să constea din societăți, jocuri, citirea de jurnale de modă, și din gătit.

Atari femei foarte tare greșesc, căci lucrul, activitatea pe toate terețele duce la fericire.

Femeia are facultăți superioare bărbatului, unde știe să domnească, acolo desvoaltă acelea puteri ascunse, pre cari le putem numi admirabile, aceea privire practică, care pentru ințela ei e mai sigură, acea putere de văzut, care vede cu atât mai aspru, cu cât e cercul de vedere mai restrins, aceea arta de a intra în inimi, aceea precauțiune, acelea facultăți de a ținea în mână strictă toate firele casniciei, aceea afabilitate de a da ascultare ori și cui, aceea liberă cugetare și acțiune

în mijlocul impedimentelor și greutateților, aceea supunere și cedare neobosită, aceea fineață admirabilă a simțurilor, tactul acela fin, pe care ar trebui sel atribuim unei esercițiu mare, dacă nu ar fi darul naturei, aceea fidelitate perfectă, aceea artă de a crea cu mâinile ce voește, aceea dibăcie, de a îngriji bolnavi, de a însufleți ființe desperate, de a pomeni conștiința adormită și a deschide inimile închise, cu un cuvânt, unde desvoltă toate acelea însușiri superioare, cari silesc pe bărbat de a se folosi de ochii și mâinile femeii, pentru de a putea judeca și executa în mod corect multe afaceri.

— În muncă pentru familie zace simțul fericirii, deci femeia să lucre pentru desvoltarea spiritului și a inimei. Iar acelea femei, cari nu și'ales din dragoste bărbatul, acelea au mai mare datorință de implinit, căci trebuie să cugete, că numai așa vor putea repara greșala, dacă vor fi în continu ocupate cu lucru pentru casă, numai așa vor putea să ameliorese ce au greșit și-eși și bărbatului lor.

Credința.

Inima femeii este cel mai bogat tesaur al pământului, și dacă nu e a lui Dzeu, e al necuratului. Nu există ceva mai urit, mai greșos, decât o femeie fără Dzeu, adică fără credință.

O femeie fără religione, e o roasă fără miros, și asupra inimei cele mai împietrite a bărbatului, care de mult s'a lăpădat de credință, care nu cunoaște nici o religione, are o influință plăcută adevărată și sinceră credință femeii. Dacă se roagă o femeie dela

FOITA.

Adam și Eva.

(Poveste de Rogoz).

I.

În satul Mărăcini erau 50 de fumuri. Un fum eșea dela o păreche de oameni, adică dela un bărbat și o femeie. Numele bărbatului, dacă tocmai vrei să știi era Toader, iar al femeii Ana.

Dela acești doi oameni nu eșia în toate zilele fum, fiind-că n'avea de unde, că „de unde nu-i foc nu iese fum“. Ei încă de copii nu știau ce's grijile bogățiilor. Și când le-a cântat Părintele „Isaia dântuiește“, toată bogăția și-au dus-o la biserică, ca să li se sfințească și blagoslovească. Vorba celuiia: hainele de pe ei și două inimi învăpăiate de dragoste era averea cu care și începură viața casnică. Ba mai avea fie-care câte două brațe sănătoase, bune pentru ori-ce lucru de sama lor.

Apoi badea Toader mai avea încă ceva, pentru care era în mare cinste la Mărăcineni; avea un glas numai ca al lui. Cu acest glas fermecase el pe lelea Ana și o înduplecase să-l însoțească pe calea vieții.

Părintele Nicolae, la care badea Toader fusese diac din copilărie până pe vremea însurătoarei, era omul lui Dzeu. Sfinția Sa învățase pe badea Toader să cânte popește și cetească din Psaltire. Și cum să nu-l fi învățat când badea Toader ca băiat cânta așa de frumos, în cât de câte ori cânta Toader de cele popești, maica preoteasă, a părintelui Nicolae se umplca de duiosie și lăcrăma. Așa glas avea badea Toader ca slugă la Părintele Nicolae.

Glasul cel mângăios și procopseala dobândită la Părintele Nicolae au făcut din sluga Popii diac la biserică. Și când cânta el în biserică nu era Mărăcinean, care auzindu-l, să nu-și dorească un fecior cu un glas ca al lui Toader-diac.

Așa dară, bine înțeles, badea Toader când s'a însurat era diac la biserică din Mărăcini.

Cu două brațe sănătoase și harnice și o gură de diac vestit, numai nu mori de foame. De nu plouă picură.

Dacă nu ești popă într'un sat ca Mărăcini apoi lucru cel mai de cinste este să fi diac. Popă fără diac nu se poate, e ca nunta fără lăutari.

Nu-i pomeană nici ospăț, la care diacu să nu stee în fruntea mesei, alătura cu Popa și să nu mănânce cu Popa dintr'un blid.

Iar diecița: cea dintâi femeie după preuteasă. Preuteasa lângă părintele, diecița lângă diacu: fruntea oaspeților, sufletul veseliei. — Așa zicea badea Toader către lelea Ana când erau miri. Și lelea Ana sălta de bucurie. Nime nu aștepta mai cu sete ca să se vadă odată diecița.

— Doamne cum o să fiu de cinstită, cum o să mă slăvească toate fetele, cum o să scap de năcaz, să am și eu casa și masa mea, — eu: fruntea satului, alătura cu bărbătelul meu și cu Părintele... își zicea adese-ori Ana, care credea că tot ce sboară să mănâncă.

În satul Mărăcini, unde era preot părintele Nicolae și Toader diac, oamenii erau cam ciudați. Ei încetară cu ospețele și de pomeni, se făcură, că uită tocmai atunci când Toader putea să zică cu drept cuvânt către Ana: »Tu ești a mea« iar Ana către Toader; »și tu al meu!«

În ziua cununiei lui Toader cu Ana Părintele Nicolae a spus în fața bisericii, că se începe postul cel mare. Dar lui Toader și Anei nu le-a trecut prin minte, că vorba părintelui cu postul cel mare este o prorocie pentru dânșii.

Oamenii din sat în ciuda lui Toader, părea că sunt cu capul de piatră; iar cât pentru moarte ai fi zis că a uitat să mai vină și prin Mărăcini.

inimă, sau decă îndreaptă mânuțele micilor ei copii la rugăciune atunci și cel mai necredincios se înfioară. Câți bărbați a fost prin femeile lor credincioase conduși pe cărarea adevărată a vieții.

Un bărbat trebuie să fie orb și împietrit, dacă nu se poate câștiga pentru credință, — prin credința cea adevărată a femeii sale.

O muere evlavioasă e și morală și credincioasă și samănă cu o zeiță. Inima bărbatului se bazează în ea, ea îi face tot bine niciodată rău. Ea este ca o corabie, din depărtare aduce nutremântul. Ea se scoală când e noapte, și dă mâncare casei sale și dispozițiuni servitorilor. Ea cugetă la un agru și îl câștigă, ea plantează o vie din fructul mânilor sale. Ea dă ajutoriu celor lipsiți. Putere și strălucire 'i este vestmintul, ea își deschide gura cu sapiența, pe limba ei e cântecul bunătații.

Credința, fidelitatea în Dzeu ne ajută, ceiace iubirea singură nu o poate. Credința nobilitează iubirea, ușurează datorința și sfințește lucrul și ne avuțește în interior.

Am încercat teoretice a documenta, cari sunt cărările cari duc spre fericire și am aflat că iubirea, datorința, lucrul și crudința. Dacă cineva merge numai pe una din cărările acestea, și atunci află o mulțumire momentană. Esemple practice.

Un meseriaș sărac dintr'o comună, are 10 copii dintre cari cel mai mare încă în etate de 8 ani devenise așa zicând mama surorilor ei mai mici, căci mama era bolnavă.

Și apoi nu-i nimic mai neplăcut pentru un diac cu nevastă tânără, ca atunci când în coș n'au ce căuta gărgărițele și furnicile fug dela casă, iar cât despre nunți, ospedenii, masle și îngropăciuni, oamenii se culcă pe cea ureche.

Toader cu Ana se aveau dragi peste măsură. Dară dragostea cu lipsa nu se au bine la olaltă.

De când lumea, ele se tot ceartă. Și unde intră lipsa pe ușă, dragostea, dacă nu o poate alunga, trebuie să iasă pe fereastră. Ori una, ori alta; amândouă nu se potrivesc multă vreme.

Cu Toader și cu Ana intrară în casă dragostea și lipsa una după alta.

La început dragostea nici că vrea să bage în samă pe răutăcioasa lipsă, care intrând în casă își zicea: aici e de mine. Cu vreme lipsa începu tot mai îndrăzneată, ba chiar obrasnică a se rescoboia în toată casa diacului, până a ajuns la locul cel mai de cinste, după masă.

Iar Toader și Ana aveau două rânze sănătoase, numai ca ele. Și apoi rânza sănătoasă din firea ei este prietenă cu lipsa. Rânzele badei Toader și a lelei Ana se puseră și ele pe lângă lipsă, ca să-i sprijinească și întărească domnia și puterea, Toader și Ana încă se puseră pe gânduri. De dra-

Pentru umerii cei cruzi ai Marioarei era povara prea grea, dar de câteori credea că nu va putea inbirui, de atâtea ori cu puteri forțate lua lucrul din nou în mână. Tata avea câștig puțin. Marioara nu era frumoasă, lucru, cugetele și năcazurile au îmbătrânit-o de vreme, dar era drăguță și surorile cele mai mici să desvoltau sub grija ei, văzând că faptele și lucrul ei este încoronat cu mulțumirea părinților și surorilor sale, ea era fericită. Marioara posedea cele mai mari virtuți ale femeii și a cultivat acelea flori în inima ei și le-a transplantat și în inimile surorilor sale.

Pe o soră după altă le-a măritat și cînd i-a venit și dănsii un pețitoriu, a abzis cu un suris lin pe buze, iubitului bărbat, și i-a pus pe sora sa Ermina în brațe, căci Marioara înaintată în etate suferea și de durere de pept.

După reînșănătoșarea mamei, Marioara a câștigat pentru ai săi cu acul, până ce morbul au aruncat-o în pat, unde era înacunjurată de mic și mare și le spunea: „nu credeți că nu sunt fericită, ci din contră eu am parte de cea mai mare fericire. A trăi pentru alții, a ajuta altora cuprinde în sine cea mai mare fericire pentru mine“. Sau alt exemplu: Două surori s'au măritat tot odată. Ambele făcuse cunoștință cu bărbații la un bal. Bărbatul la Maria era frumos plin de spirit cu poziție socială și era și avut, și credea că într'adevăr îl iubește. Ea însă nu pricepea, că el faptice a voit numai averea să io câștige, căci în scurt timp i-a cheltuit toată zestrea.

goste cum nu le era drag!? Ei o purtau tot în sân și o guguleau în tot chipul, ca să-i facă zile bune și să o țină la ei pe vecie. Dar lipsa din casa, de după masă, să uita urât la ei ca și cum ar fi voit să-i mănânce de vii. Apoi neîmpăcatele rânze, aproape de sânul cu dragostea, făceau zile fripte vecinii lor.

Rânzele și lipsa luară la goană pe biata dragoste. Norocul ei, că Toader și-a adus aminte de un meșteșug, cu care să-i vină într'ajutor. Căci Toader cum sta așa pe gânduri, s'a uitat odată lung la nevastă și apoi la sine și iară la nevastă și apoi dela nevastă iară la sine. Iar cum se uita el așa, acum la nevastă acum la sine, vede că, pe lângă glasul de diac mai are ceva atât el cât și soția sa. Atunci i-a răs inima și dragostea i s'a înveselit.

«Două brațe sănătoase totdeauna pot hrăni o gură». Așa a zis Toader în gândul său, apoi a mai zis nevastei sale:

— Ști ce Ană? Nici Popa nu trăește numai din preoție, nici diacu din diecie. Popa muncește, preoteasa muncește, toți oamenii muncesc, dacă voesc să aibă ce băga 'n gură. Hai să facem și noi ca ei! Că de sănătoși, — Slavă Domnului! iar lucru nu ni-i urât!

(Va urma).

Maria n'a desperat ci s'a pus pe lucru, pentru de a-și crește cei doi copii iar barbatu au părăsit-o, acum s'a convins și dânsa că nu a fost iubire adevărată dar ceiace nu a făcut iubirea, ș'a zis, să îplinească datorința, lucru și credința, și faptice, că i-a și succes cu câștigul diu lucrul mânilor sale a susținut cei doi copii și aparând într'o zi bărbatul ei zdrențos și bolnav ca un cerșitor, l'au luat în casa și l'a îngrijit în morb și l'au susținut și pe el, și după ce s'a reînșănătoșat au început ambii o viață nouă.

Sora ei Zinca curând s'a convins că ea nu s'a măritat din iubire, ea numai în iubire credea, precând celelalte nu o interesa, deci într'o zi a părăsit bărbat și copii și s'a divorțat ca să dea mâna curând altui bărbat pe care ea îl iubea și viceverse și el pe ea. Dar totuși nu era fericită, căci s'a convins că dacă lipsesc celelalte virtuți, numai în iubire nu afli fericire deplină. Din acestea esemple luăm învățătura, că fericirea numai acolo înfloreste, unde ezistă mulțumire interioară, unde omul este consciu datorințelor și misiunei vieții sale, unde avem nu numai de a consuma dar și a da. Simțul cel mai sfânt pentru femeie să fie al iubirei, și cel mai puternic al datorinții.

Dacă voiți a recunoaște fericirea muerii, atunci învățați a trăi pentru alții.

NOUȚĂȚI.

Invitare la abonament:

pe anul acesta va fi . . . 4 cor. — f.
pe jumătate de an . . . 2 c. 50 fil.

Pentru România și străinătate:

pe acest an va fi 10 cor.

— Un număr 8 filleri. —

Cei ce colectează 10 prenumerați, al 11-lea il primește gratuit.

REDAȚIONAL. Toți P. T. D-ni cari a primit și nu a returnat Nrii 1. 2. și 3 a Olteanului, după cum în repeșite rânduri am întonat să privesc de abonenți, deci retrimiteră ulterioară nu se va mai lua în considerare, ci rugăm pe stimații abonenți a ne trimite abonamentul.

— **Ministru de agricultură**, a dat ordinațiune la Reuniunea economică de agricultură din comitatul nostru, că toți aceia cari doresc a-și procura o specie mai bună de găini și găște, prelângă predarea unui cocoș sau găină de rasă simplă, va primi în schimb un cocoș de rasă nobilă. Doritorii au a se însinua până în 22 l. c. la primăria orașului.

Concert. Baritonistul cunoscut Nicu Corfescu cu soția, primadona Fűredy Maria și tenoristul Achile Saja dau Sămbătă la 22 Maiu a. c. 8 oare seara un concert în sala hotelului Paris. Se va cânta mai multe bucăți lirice și dramatice în limba română maghiară germană și italiană. Entreu 3, 2 și 1 corană.

— **Esposizione generală de vite** să va aranja în Budapesta din 6 — 10 lunie a. c. și acei economi cari voesc a lua parte la espozitie vor căpăta bilete de tren cu preț redus (jumătate prețul) au a se însinua până la 22 l. c. la primăria comunală.

— **Avis.** In 26 l. c. batalionul de honvezi din loc, va ținea exercițiu de pușcat cu patroane aspre pe teritoriul comunei Galați, unde este strict oprit oamenilor intrarea.

— **Stațiune poștală** în ctul Făgărașului s'a înființat în Scorei pentru comunele: Scorei, Colun și Sărata, ear în ctul Târnavei mare în Rodbav (Nádpatak) pentru comunele: Rodbav, Calbor și Boholz.

— **Serbarea de primăvară** a Reuniunii femeilor române din Brașov se va ținea Duminecă în 23 Maiu a. c. în grădina casei de Tir (Schützenhaus). În program sunt cuprinse piese ce le esecută muzica militară și cântări esecutate de corul elevilor Internatului orfelinat în folosul căreia se ține petrecerea.

— **Adunarea fondului grănițaresc** ținută în toamna anului trecut a fost ales pe deputatul Dr. Nicolae Șerban de președinte. Ministrul de culte și instrucțiune publică însă nu a aflat cu cale aprobarea alegerei Dlui Dr. Șerban, ci au incredințat și mai departe cu conducerea afacerilor prezidiale pe Dl major în res. Nicolae Șandru de Viștea.

— **Școala de fete din Arad.** Reuniunea femeilor rom. din Arad, în activată de curând, lucrează cu mare stăruință, ca să poată zidi un edificu potrivit pentru școala de fete cu internat a cărei necesitate e destul de simțită. Spre scopul acesta se va înființa o loterie cu țesături și cusături românești — ideea dlui Ungureanu din Timișoara — inițindu-se în acelaș timp și colecte. Publicul românesc e rugat a-și trimite ofertele pe adresa dnei Iustina Șerban Arad, Luthér tér nr. 1. — D. dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, a dăruit spre acest scop 1000 cor.

— **Pensionări în corpul învățătoresc.** Nicolae Pop și Nicolae Vodă ambii la școala comunală (grănițarești) din Tohanul vechiu a fost trecuți în pensie. Asemenea George Comșia, din Comana sup.

Proprietarii de vii au drept să ceară pe anul acesta iertarea dării de vie, căci prin ghiața și bruma zilelor trecute li s'au cauzat mare daună.

— **Cas de moarte.** Ioan Monea servitor comitatens au încetat din viață, lăsând după sine o văduvă cu 4 copi minoreni. Odihnească în pace.

— **In Dobrițin** o mamă au lăsat cei 3 copii în grija celei mai mari fetițe de 5 ani acasă, având o afacere urgentă. În culină ardea focul, și o copilă de 3 ani s'a jucat la cuptor, luând hainele foc și nefiind nimeni întru ajutor, sârmana copilă au ars și mama au aflat-o moartă. Grijiți de copii.

— **Avansări militare** s'a făcut cu prima Maiu în armata comuna referitoare la ofițerii români următoarele: a fost înaintat la rangul de colonel D-l Ioan Humița (Reg. 19) de locotenent colonel compatriotul nostru, D-l Ioan Boieriu (Reg. 33) (nepot de soră a D-lui asesor comit. Aron Popa Radu) și N. Străin Reg. 91, de maior Ioan Chevereșan Reg. 62, Ioan Băiaș Reg. 82, de căpitani: Ioan Cornel Reg. 16, Iosif Preda vânător. 13. Toma Manciu 81, Corneliu Cristea 62. Titu Cernutean 64. Alex. Carapet 41. de locotenenți: Iosif Covrig Reg. 33. Ioan Ilcus 2. Cornel Lavu 52. Iustin Hosu 43. Aurel Maxim 43. Stefan Cojocariu 41. Alex. Lupean 2. G. Humița 82. Alex. Simon 2. Vas. Zărnovean 82. Vas. Boncescu 63. G. Rimbaș 51. și Nicolae Sasu 50. asemenea compatriot și oltean. De sublocotenenți: A. Gimboșia 51. Alex. Trica 31. C. Damian 2. Stef. Gavrilă 23. Val. Doctor 51. Stef. Stroia 31. Stefan Pop 62. V. Cernea 37.

— **Fapte vrednice.** Soția țaranului, D. Cărăbaș din Belinț, moartă de curând, a testat câte 200 cor. zestre la șase fete sărace, dar harnice din comună, iar 2000 cor. bisericii. Se pune că și soțul ei, care trăiește a făcut acelaș lucru pentru șase feciori. Fapte vrednice de laudă și de a fi urmate.

— **Lăsământul Haverda dispărut.** Făptuitorul omorului la femeia Haverda din Szabatka nici azi încă nu s'a descoperit, ci acum e vorba de descoperirea lăsământului. Moarta se presupune că au avut o avere de 200.000 coroane, dar când s'au descuiat localitățile unde a locuit, ce să se ea inventariu, s'au aflat în toată casa numai 46 filleri, nici cărticica de depuneri despre 82.000 coroane, nici juvaericele în valoare de 30.000 coroane nu s'a aflat. Erezii sunt de părere, că moarta au îngropat undeva averea resp. documentele. Acum caută poliția și banii, că pe tâlharul nul poate afla.

— **Mobilizarea armatei rusești.** Autoritățile militare au primit ordin pentru a pregăti totul în vederea unei mobilizări eventuale a trupelor din Sudul Rusiei. Se dă ca motiv al nobilizării facerea de exerciții, dar să crede că trebuie pusă în legătură cu ultimile evenimente din Turcia.

— **Agitațiune pentru prințul Gheorghe.** „Neue Freie Presse” află din Belgrad: Se fac mari agitațiuni pentru reintegrarea prințului Gheorghe în drepturile sale de prinț moștenitor. Când a abdicat el a sperat că scupcina nu îi va primi renunțarea la tron. Acum face o propagandă viuă, ca fratele său să renunțe la tron.

— **Proces de spionagiu în Viena.** Sâmbăta s'a petreatat înaintea judecătoriei din Viena procesul intentat contra morarului Damian Cis, care a fost acuzat că unui căpitani italian ar fi tradat planurile fortificațiilor din ferentino. Tribunalul l'a osândit la opt luni temniță grea, la fie-care lună o zi de post.

— **Mustrare de conștiință** după 101 ani. În România au trecut în zilele trecute G. Mazel în etate de 125 ani, care în spo-

vedania au mărturisit, cumcă acnm o sută de ani au ucis pe amanta sa în apropierea comunei Poiana și cadavrul lau ars.

— **In grija mamelor.** Grijiți de copii căci în timpul de vară se întâmplă cele mai multe nenorociri din negrija părinților cari își lasă copii singuri acasă. În comuna Porumbacu superior în săptămâna trecută din negrija părinților a ars o copilă de 8 ani, a preotului Nicolae Barglazan, fiind închisă singură în casa unde era focul, murind între cele mai grozave chinuri. A fost și comisia dela tribunal la fața locului și de bună seamă că părinții neglijenți vor fi și pedepsiți.

— **Resplata muncii.** Ioan Csuri din comuna Cnaian, comitatul Arva, s'a aruncat în râul Arva. Țaranul Ioan Căpitan, văzându-l a sărit în apă și l'a scăpat de moarte. Trăgând pe Csuri la mal, acesta prinse un par și la lovit în cap pe Căpitan, pentru că nu l'a lăsat să se înecă. Rănit de moarte, nefericitul salvator a fost dus la spital.

— **Limbile lumii** la început a fost cea Sanscrită și Asirică, în locul cestei din urmă s'a dezvoltat cea grecească, va fi 500 de ani de când limba greacă a devenit de limbă moartă și a venit în locul ei cea arabă. Și limba latină a fost pre lângă cea greacă o limba de lume, dar s'a pierdut în di erite limbi romane și azi mai există în biserica cristină catolică. În evul al 16-lea se credea că limba spaniolă se ridică la limba de lume, ear în evul al 17-lea devenit limba franceză prima dintre limbile lumii și s'a susținut rangul până în ziua de azi, de și în decursul timpului au avansat și limbile engleze și germane la limbi de lume. Ce e drept limba engleză au întrecut azi toate limbile, se vorbește de 150 milioane de oameni. În scurt timp va vorbi toată America numai limba engleză asemenea și în Africa de sud înaintează mereu. Limba germană o vorbesc 90 milioane de oameni, dar perde mereu teren, căci o întrece cea engleză. Limba franceză o vorbesc azi 50 milioane de oameni și câștigă prin elementele italiene, cari acceptază limba franceză, după teritoriu ar lua și limba spaniolă un loc însemnat, dar după cifre nu e așa de tare răspândită, după cum ar crede omul, căci de exemplu indianii nu a acceptat încă limba spaniolă, cari în Mexico vorbesc azi 156 de limbi indiene. Deci cei ce vorbesc limba spaniolă pot fi 40 milioane. Limba portugeză o vorbesc 20 milioane oameni, dar cea italiană 35 milioane. Limba rusească ca cea ultimă dintre limbile lumii o vorbesc 80 milioane de oameni. Dacă considerăm însă, că dintre oamenii lumii, câți pricep și câți vorbesc una s'au alta limbă, atunci se schimbă icoana arătată mai sus, căci după datele statistice e constat, că prima limbă care și azi se consideră ca atare la toți intelectualii diferitelor popoară este cea franceză, apoi rândul al doilea vine cea engleză, locul al treilea îl ocupă cea germană, urmează apoi limba spaniolă și italiană. Deci dar una dintre limbile romane ocupă locul prim în lume.

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vënd cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Beceanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mecanic

Corespondență din afară.

Domnule Redactor!

Vă rog să binevoiți a da loc în prețuita foaia „Olteanul“ următoarei corespondență.

Fiind în afaceri oficioase mai multă vreme absent de acasă la reîntoarcere am aflat o mare colecție de jurnale dintre cari „Țara Oltului“ ma desgustat și frapat înprejurarea aici că deputatul cercului ca proprietar s'a dat consensul ca să scrie atâtea lucruri murdare, încât Te rog dă-mi voie am esprima și eu părerea mea.

Sunt bărbat înaintat în etate, am luat și eu parte la afaceri sociale dar numai acum, am esperiat că pot răsări din pământ apostoli de contra bandă cari năvălesc asupra publicului, sberând și dând cu copita în toate direcțiile. Scriitorului din Țara Oltului nu îi este permis ai concede nici apropierea localității redactionale și dacă cutează a să gira de redactor, comite o crimă. Acest bătăran moralist e certat cu morala, e un individ fără convingeri, acărării unica tărie îi e îndrasneala oarbă, lipsa simțului de răspundabilitate și abuzează de indulgența publicului cetitor. Tipul acesta s'a ivit la Țara Oltului ca un „gogo furiosus“.

Am conuscut pe proprietarul ziarului de un cavalier, care ținea mult la reputația sa de om cult și nu credeam că e posibil că atare bărbat să conceadă ca într'o foaie, care poartă numele său, să să facă atari atacuri nesocotite și din insultarea ordinară o adevărată specialitate și nu puteam crede că va ajunge aceia foaie și la expresiile cu cari își cinstesc nevestele nervoase servitoarele. Țara Oltului înjură ca din gura cortului și ce mă frapează mai mult este 1.) ca scriitorul este dascăl la școala confesională din Făgăraș 2.) căci are misuinea de a da instrucțiune mlădițelor noastre 3.) care are locuința liberă în edificiul școlii în imediată apropiere a bisericii 4.) care ca dascăl totodată conduce o adevărată fabrică de panflete murdare.

Intrebăm pe înalt Prea Sf. Exelenția Sa Metropolitul nostru că are știre ce să petrece la Țara Oltului și că redactorul e dascălul dela școala confesională din Făgăraș contra căruia s'au făcut mai multe arătări, basate, de ce nu să dispune imediată delăturare din post?

Intrebăm și pe domnul Inspector școlar regesc, că compatibil este a fi dascăl și totodată și redactor la o foaie, măciucă s'au revolver? Și dacă nu, pentru ce nu să fac dispozițiunile legale?

Apoi de ce nu aplică și domnul Protopot ca for disciplinar de prima instanță cu toată strictețea legea față de atare dascăl păcătos?

Care sunt considerațiunile?

Vai de copii incredințați acestui dascăl! Omenie, omenie vină împărăția ta!
Poiana, în Mai 1909.

Dionisie.

Spre îndreptare.

A sosit primăvara, anotimpul cel plăcut și cu drag așteptat de toată suflarea. După o iarnă grea cum a fost și cea trecută, dragălașa primăvară e vesel salutată de toate vietățile și plantele pământului. Cât 'i stă

de frumos luncei înverzite, pe care pasc acum blândește oite cu mieluseii lor sburdalnici, precum și vitele mari, ciurzile de boi, vaci, bivoli și stava de cai. Ce frumoși sunt pomii înfloriți! Cum cântă de frumos miile de păsărele care de care mai plăcut și mai doios.

Dar omul și mai ales plugarul, cum se simte el acum?

Deja la sosirea primelor zile frumoase, a-le primăverei, plugarul nostru a oftat odată adânc, de bucurie că s'a scăpat de iarna cea cumplită și făcându-și o sfântă cruce, s'a rugat: Mai dă-ne Doamne și bine! Nu-ți uita de robii tăi, cari numai în tine mai nădăjduesc să-i ajuți!

În adevăr iarna trecută le-a dat de cap bieților plugari. O lipsă și o scumpete de nutreț ca în iarna aceasta, nu s'a mai pomenit. Poate și după 2—3 ani se vor cunoaște mulți plugari, scăpătați prin greul acestei ierni, prin scumpetea ce a fost. S'ajungi a cumpăra până și paele cu maja, plătite ca alte ori, o încărcătură de fân bun.

Cred că și-a tras fiecare plugar învățătura cuvenită, din o așa pățanie? Vine vremea s'adunăm iar nutreț vitelor. Vom fi mai cu îngrijire și cu cruțare dela gura sacului, că am văzut cum ne umblă, când ajungem a cruța dela fundul sacului. Nu ne va fi lene a mâna vitele la pășune, până când au iarbă de păseut în câmp. Vom părăsi răul obicei, de a ne fuduli că vezi Doamne — ținem vitele vara tot în grajd.

E bine a ținea vitele vara în grajd că adunăm gunoi mult. Așa fac economii harnici. Ei! dar noi nu ne putem numi harnici. Veți zice că de ce, că și noi doar muncim! Muncim Muncim da, dar fără cap!

Economii harnici samăna holde întregi cu plante de nutreț pentru vite, trifoiu, luțernă, mazărice ș. a. Acum primăvara risipe mușunoele de pe livezile de coasă, gunoesc, și pe timp secetos se îngrijesc chiar și de udatul livezilor.

Noi ce facem?... Numai atunci căutăm livezile de coasă, când mergem cu coasa să le coșim. Și nu știm făr' să 'njurăm de câte-ori dăm cu coasa prin mușunoe, par'că nui vina noastră, că nu le-am curețit. Apoi de a grăpa fânatele ca să se mai curețe mușchiu de pe ele, te-a ferit sfântu.

Te iau în răs plugarii noștri cu astfel de lucruri sfătuitoare.

Ei! Ei! iarna trecută ni-a arătat că cum trebuie să trăim. Trebuie să schimbăm ruginitul mod de a conduce economia noastră.

Să luăm în băgare de seamă sfaturile ce ni le dau cei mai învățați în conducerea economiei câmpului și vom fi siguri de înaintare spre bine, altcum suntem prăpădiți.

„Olteanul“, acest jurnal ce'l ai în mână iubite cetitor, e fratele cel bun al fie-cărui plugar. Lui i-a dat Dzeu, de știe tot, de ce are omul lipsă, și cu drag stă în ajutor tuturor, cu sfaturile sale folositoare. Nu-i fie greu nimănui al abona, căci el însutit răsplătește micul preț de abonament, prin învățătura folositoare, ce o dă tuturor în toate afacerile de lipsă.

G. M.

Din Ticușul român.

— Strigături dela joc. —

Cu ibovnica 'n vecini
Nu ți-e haznă de ce cini,
Eși afară și o vezi,
Întri 'n casă și oftezi,
Eși afară și-o zărești
Întri 'n casă și bolești.

Frunză verde de cicoare
Doru-mi de șezătoare,
Doru-mi și nice prea,
Dacă nu-i și mândra mea.

Foaie verde lemn uscat
Mers'a badea la 'nsurat
Și ce-a cerut nu i-a dat
C'a cerut sute prea multe
Și l'a scos frumos din curte
D'a cerut boi, cai și cară
Și l'a scos frumos afară
Ca pe-un prost și o tândală.

Mă 'nsurai să iau muere
Luai maica maicei mele,
Mă 'nsurai să iau nevastă
Adusei pe dracu 'n casă.
Mă 'nsurai să fiu găzduc
Ș'am ajuns cel mai sărac.
Ma 'nsurai să fiu bărbat
Ș'am ajuns bou încălțat.

Spune bade hădei tale
Să nu-mi iasă sara 'n cale
Că de pun mâna pe ea
Și mai hăd-o rămânea.

Culese de: Coman Toma.

Sfaturi practice.

In ce timp al zilei este omul mai puternic? Mulți cred că omul este mai puternic dimineața după-ce s'a sculat din somn.

În urma multelor cercetări făcute s'a dovedit că această părere este greșită. Dimineața, când omul să dă jos din pat, tocmai atunci este mai slab. Muschii săi nu pot face decât lucrările cele mai ușoare în acest timp al zilei.

Puterea mușchiiulară să mărește după-ce omul a mâncat ceva; însă cea mai mare putere o are după-prânz, apoi scade câteva oare și spre seară să mărește din nou. În timpul nopții, puterea scade din ce în ce, până dimineața,

Prin lene și nelucrare puterea mușchiiulară scade foarte mult. Ea mai scade și printr'o muncă prea mare. De aceea este

mai bine ca munca să fie totdeauna potrivită. Puterea mușchiulară să mai poate pierde și la cei cari asudă în timpul lucrului.

Cele 9 porunci ale sănătății. 1. Scoală-te de dimineață, culcă-te de vreme și muncește toată ziua. 2. Apa și pâinea conservă viața; aierul curat și lumina soarelui păstrează sănătatea. 3. Hrana cumpătată și lipsa beției sunt cel mai bun elixir al vieții. 4. Curățenia împiedică rugina. Mașina aceea durează mai mult care e mai bine întreținută. 5. Somnul îndeajuns întărește și restabilește corpul; prea mult somn moleșește și slăbește. 6. A fi în haine bune îmbrăcat înseamnă a purta astfel de haine, cari să nu împedecă mișcările și să fie corpul destul de încălzit pentru a-l apăra de o schimbare bruscă de temperatură. 7. O casă curată și veselă formează un adăpost fericit. 8. Spiritul trebuie înviorat, întărit prin distracții și veselie, însă abuzul duce la viațiu. 9. Veselia produce dragostea de viață și dragostea de viață e pe jumătate sănătate.

Leac pentru tăieturi. Foile de mușcată pot fi întrebuințate pentru vindecarea sgarierurilor sau tăieturilor. Să iau mai multe foi din aceasta floare și să strivesc pe o pânză curată și să pun pe rană. Une-ori o singură foaie să lipește tare de piele și ea vindecă ranile în scurtă vreme.

Stropirea contra peronosporei numai atunci poate avea efect dacă se face mai înainte de ce se desvoaltă microbii pe plantă. Regula generală este: Prima stropire să se facă în luna Maiu, iar a doua la începutul lunii Iunie; celelalte după trebuință.

Delaturarea cuielor din copita calului. Dacă calul a călcat într'un cuiu, nu e de ajuns a scoate cuiul, ci trebuie să grijim și mai departe de copita vătămată ca prin rugina de pe cui să nu să otrăvească sângele. Știut este, că dela copită atârna prețul calului și fără copită sănătoasă calul nare nici o valoare. Pentru aceea trebuie să-i dăm copitei o deosebită îngrijire. După-ce am scos cuiul luăm o vadră, care o umplem de jumătate cu apă caldă. Adaugem apoi oțet și sare. Apa să fie așa de ferbinte, cât supoartă numai calul. Lăsăm ca calul să stea timp de jumătate oară cu piciorul vătămat în apă și după două oare repetăm procedura aceasta. În chipul acesta scaldăm copita calului de 4—5 ori în ziua cea dintâiu asemenea și în ziua a doua. În cele mai multe casuri se va vindeca calul, căci după-cum s'a aflat în praxă prin procedura descrisă se împiedecă înveninarea sângelui. Lucrul de căpetenie este, ca această baie să se aplice la timp.

Sfaturi pentru a conserva carnea și alte victuali fără ghiată în timp de vară. Carnea stă mai bine aninată decât așezată pe un așternut ori pe scânduri. Se conservă bine înfășurată într'o pânură înmuiată în oțet, care o schimbăm cel puțin de trei-ori pe zi. Carnea stă proaspătă câteva zile, dacă o înfășurăm într'o pânură curată, o așezăm într'o ladă și o acoperim bine cu țărâțe. O zi-două stă carnea și în lapte mestecat cu oțet. Peștii se conservă 48 oare, dacă scoatem intestinalele din ei, îi frecăm apoi bine atât din lăuntru cât și din afară cu sare și cu zahăr pisat și îi înfășurăm într'o pânură curată. După aceea îi așezăm pe o piatră și-i acoperim cu năsip ravân. Șunca și cărnații mai bine stau în coș sau învăluți bine în hârtie și așezați în cămin.

Racii se pot păstra vii într'un vas umplut cu urzici, pe cari spargem câteva ouă și turnăm nițel lapte.

— **Conservarea carnei prin urzici,** se face în atare mod ce se acopere în toate părțile cu foi de urzici, așa că muștele nu se pot apropia și descompunerea se întârziează foarte mult din cauza sucului ce conțin frunzele urzicii. Așa se poate păstra vara 3—4 zile.

Cioarele sunt cei mai buni stărpitori de șoareci de câmp. De aceea este greșală dacă le persecutăm. Căci cu cele mai mari spese nu vom putea ajunge aceea, ce ne folosesc aceste paseri prin stărpirea șoarecilor.

Legumele păstăioase ca nutremânt pentru porci. Dintre legumele păstăioase se potrivesc pentru hrănirea porcilor mazărea fasolea și linte. Aceste sunt bune mai ales pentru porcii de îngrășat, și anumit ca adaus la cartofi. Porcii îngrășați cu ele, dau slănină escelentă. Porcii de pășune, hrăniți cu mazăre, înză se desvoaltă foarte bine, deși e prea costisitor. Purceii și scroafele cu purcei nu-i permis să se hrănească cu legumi păstăioase. Mai ales laptele dela astfel de scroafe înrăurește în mod stricăcios asupra purceilor.

ANECDOTE.

Dada Leu.

(Urmare din Nr. 3)

Dar Culă voinic de leu
la sacurea ca un smeu
Și'n gură pune un ciubuc
Și fumează ca un turc,
Pâna tutunul sfârșește
Cu vre-o trei lemne sosește
Și 'n la capră le aruncă,
Zicând: „na acum mănăncă!”
Capra de-un pociump legată
Ei în cortul lor se bagă
Și când noapte se făcea,
Dada la ai săi zicea:
„Ascultați la mini acuma
Să lăsăm vorba și gluma,
Că acum s'a făcut noapte
Și sunt și gadini spurcate.
Cari poate că vor simți
C'avem și vite pe-aci.
Și grijă de n'am avea
Pe-aci s'or apropia
Și or face capra burduf,
Și oi fi dat bani pe puf,
Lapte știu că nu vei mulge
Ca să vezi acru-i sau dulce.
Eu sunt tare ostenit
Că mai acum'am sosit
Și m'aș lăsa puțin jos,
Că pare că 's somnuros.
Tu Firo cu cei băeți
Griji, aveți să priveghiați,
Și spurcații d'or veni
Pe mine mi-ți pomeni
Câte unul să păziți
Adecă vă rânduiți
Când Răpa păzește
Dada-mi odihnește
Și apoi ca la oi
Să n'aveți baiu de nevoi
Dada doarme sub cojoc
Răpa la capră silboc
Dada doarme horcăește
Răpa pe capră o păzește
Toți în cort au amorțit
Numai Răpa'i pomenit

El stă și ascultă 'mprejur
Și n'aude măcar câr.

S'ascunde zicând sub țol:
Măncete lupii de boală,
Eu noaptea să te păzesc
De frică să 'nebunesc?
Mie tot atâta 'mi face
Să te facă ciur și floace.
Așa capra o părăsise
Și sub țol se ghemuise
Și cu toții dorm somn bun
Nu iai fi deșteptat c'un tun.
Când pe după miezul nopții
Pornesc ciobanii cu toții
Turma lor cea de oițe
Să pască prin poenițe.
Și așa s'a întâmplat
Cu dada cel minunat,
Că turma de oi trecea
Pe la cort și ei durmea;
Dar capra când a văzut
Alte soațe 'n acest cârd
S'a smuncit s'a năcăjit
Legătura și o rupt
Și cu ele se 'nsoțiră
Pe țigani 'i părăsiră.
Când soarele răsărea
O rază 'n cort trimetea,
Dada din somn se trezi
Și capra nu o găsi,
Vai ș'amar se cătrănea
De părea că'l durduia
Și crășnind cu dinții foarte
Zice: voi durmiți pe moarte,
Capra nu-i, lupii o-a dus,
Că n'ați păzit cum v'am spus
Lupii încă nu o-a dus,
Că ei o-ar fi spintecat,
S'ar vedea măcar vre-o floacă
Sau vr'un petec de cojoacă;
Dar nește hoți blestemați
Ne-au văzut pe toți culcați
Și capra noastră o-au dus
Că n'ați păzit cum v'am spus.
Că voi dacă'ți fi păzit
Pe mini m'ați fi pomenit
Eu aș fi luat un baros
Și-i aș fi doborât jos.
Astfel dada descânta
Păru 'n cap și'l scărmana
Cu pumnul 'n piept să bătea
Și pe pământ să trântea.

George Frațila
cantor.

— — —
Juratul și moliile. Jurații satului umblau din casă în casă dând poruncă sătenilor a curății moliile de pe pomi. Un econom întrebă: lan' ascultă te rog, hai-de-mi arată ce's alea ce spuni, că pe pomii mei nu mișcă nimic?

— Atunci e bine — zice juratul — dar păzește ziua noaptea și când vor veni moliile omoarale. Eu încă nu știu mai mult decât ce mi-a spus Dl notarăș vă spun.

— Dar când vin te rog, să știu, să mai chem pe cineva într'ajutor? — O fi vai de capul nostru!

— — —
La căsarmă. Din întâmplarea unui întunecim de soare, căpitanul unei companii cheamă pe sergent la sine și i spune: mâne va fi o eclipsă de soare, compania să se adune în curte, și înainte de a se vedea fenomenul, voi arăta soldaților că ce este eclipsa. Deci timpul e urât, soldații se vor adăposti sub un cort. — La acestea sergentul scrie următoarea poruncă: Din ordinul d-l căpitan, mâne dimineața va fi o clipsă de soare, compania va trebui să se adune în curte, unde va vedea pe d-l căpitan făcând eclipsă, deci timpul e urât, eclipsa va avea loc sub cort.

POȘTA REDACȚIUNEI.

B. Timișoara. Individul a cărui descriere o dorești, e nedescrisibil, dacă ai auzit de numele redactorului a calculului dela noi, și vei ceti plagiată poeziei compusă în aceea cred că ai descriere perfectă. Nici noi nu putem pricepe Conzistoriul, de ce suferă batjocura bisericești și tuturor instituțiilor noastre bisericești. Cum de suferă proprietarul foii atari lucruri? Nu suntem competenți a răspunde — binevoiește a te adresa direct la izvor.

G. B. Săliște. Nu țin spus, că schimbarea localității poate da ansă la supărări, căci a venit un Domn, dar nu acela, de care e vorba și de care m'ai întreat, și a cerut săi spui cine e G. B.? că se simpte ofenzat că nu e lăudat — ceiaee firește nu s'a putut face, căci Dta n'ai întreat de Y. ci despre G. B. din A. m. — Ce întâmplare curioasă de s'a potrivit cestiunna Dtale cu dorința Domnului ofenzat?! Deci aceasta rectificare nu te va supăra.

D. S. Torontai-Uzora. Onorează-ne cu o corespondență. Ce zici despre cele ce s'au întâmplat aici la noi? Cu deosebită agerime a spiritului ai prorocit ce s'a săvârșit. Te salutăm cu drag.

D. P. Foarte curios mai ești, când întreb pe vecinul, ce se petrece în casa ta? Adecă el nu vine și eu nu mă duc oare ce mai face? Răspuns. — Se ocupă cu studiu științelor, referitoare la virtuțile animalelor, cari latră calicește. Frumoasă ocupațiune. Ce zici?

P. Vale. Am primit e bună, în numărul viitor vom publica, dar să ne trimiți și continuarea.

Ne rugăm de toți acei domni și iubitori ai neamului nostru ca să nu pregete a ne trimite ori ce material ce interesează de-aproape poporul nostru că il vom publica cu plăcere. Tuturora, adecă, la toți și la toate voe bună.

Redacția.

EDITOR-PROPIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

PROPISE

pentru probe de examen
pe hirtie fină și tare din nou făcute
să afli de vânzare cu preț redus
la tipografia română din Făgăraș.

Un învățacel cu pregătire de 2
clase gimnaziale,
sau reale să primește în condițiuni
favorabile la Tipografia română din
Făgăraș.

Țiglărie de cement

aranjată după sistemul cel mai nou,
în Arpașul inferior (Alsóárpás).

Subscrisul aduc la cunoștința On. public, că am înființat în comuna din Arpașul inferior, aproape lângă gara căilor ferate ung. o fabrică de

ȚIGLĂRIE DE CEMENT

pentru acoperirea edificiilor, unde să esecută după formele cele mai noauă de Falsziegel, cari în lățimea de un □ mtr. intră numai 14 bucăți, pentru durabilitatea lor se dă garanție de 10 a.

Prețul la 1 mie e 82 coroane.

Rog on. public pentru comandele necesare a se adresa la dl Löbl Mor în Arpașul inferior.

Cu stimă
SCHMIDT,
fabricant.

JOSIF ROSENBAUM

CIASORNICAR și GIUVAERICAL,
Făgăraș, Piața mare, Francisc Iosif nr. 17.

Recomandă Onor. public magazinul său bogat asortat cu totfelul de oroloage de buzunar din aur, argint și nickel, de părete cu ornament, perpendicule, trezilor etc. precum și Omega, Intact, Triumph, Urania etc. pentru care garantez până la 4—5 ani.

Mare asortiment de Brilliant, Diamant și Jiuvaricale din aur și argint, și articole de urgent de China. — Obiecte astronomice. — Prețuri ieftine. —

NB. Obiecte vechi de aur și argint cumpăr sau schimb cu nouă.

JOSIF ROSENBAUM,
ciasornicar și giuvargier.

Zarafina și Trafica de tutun
a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Oiteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățeta.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA
POPORULUI

Făgăraș, Vár-ter Nr. 46, (casele I. Peia).

(Vis-a-vis de Magistratul orășănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericești și scolare; cărți de școală și de literatură populară, recvizite de scris, etc

Comandele din afară se efeptuesc repede.

Sprrijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

Anunciuri, inserțiuni și reclame
se primesc cu prețuri reduse la administrația
foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop.

Unica prăvălie de
vânzare
a Oroloagelor

„UNION“ HORLOGERE

HARTMAN KAROLY,

ciasornicar artistic.

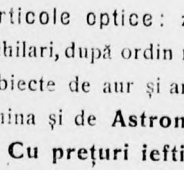
Făgăraș, ulița Becleanului Nr. 3.

DEPOSITE: de ciasuri de buzunar, de părete, deșteptător, perpendicolar, de cancelarie. Diferite lanțuri, de nickel și argint.

Articole optice: zickeri, Esecută și cele mai gingașe ochilari, după ordin medical.

Obiecte de aur și argint de — REPARATURI. — La oroloage reparate se dă garanție dela 2—5 ani.

China și de Astronomie. Instalează ciasuri în turn și pe edificii, cu prețuri ieftine.

A apărut:

CÂNTECE DIN LUMEA VECHIA

culese de Gh. Tulbure. Se află de vânzare cu prețul de 40 fil. la tipografia C. Popp.

PROTOCOALE de BANCĂ
de toate operațiunile se află
la tipografia mea cu prețuri reduse.